

Kázání na neděli Quaimodogeniti, Trutnov, 19. 4. 2020

Text: J 17, 9 – 19

Sestry a bratři,

tento text je jednou ze starocírkevních perikop, které přináležejí této neděli, první neděli po velikonocích, která jinak nese název Quasimodogeniti – jakožto právě narozená nemluvňátka – rozumějte, my, křesťané, jsme, máme být jakožto nově narozená nemluvňátka pro království nebes.

Ačkoli v evangeliu Janově je tato Kristova modlitba za učedníky, za křesťanský sbor, pronesena před ukřižováním, mluví o situaci po velikonocích, pro situaci po velikonocích, o postavení křesťanského sboru ve světě po ukřižování, po ukončení tělesné přítomnosti Kristovy uprostřed světa. A není jistě jen popisem, ale, už proto, že jde o usilovnou modlitbu, modlitbu milujícího Spasitele za svůj lid, je vztahem, který trvá, vztahem, který nemá být, nesmí být jednostranným – ze strany Krista vůči nám, ale také vztahem, činem naším vůči němu. Vztahem, který jej následuje, činem, který jej, pokud lze o tom takto mluvit, napodobuje.

Prosí se za nás, za mne a tebe, a to neděleně, prosím, ne zvlášť za mne a zvlášť za tebe, ale za nás. A prosí se za nás jako za něco obzvláštního, jako za ty, kteří jsou novým stvořením. Ne za svět prosím, říká Kristus, ale za ně. Prosí se nikoli jako za ty, kdo byli ze světa vzati a povoláni, jakkoli by to byla pravda, ale jako za ty, kteří byli samým Bohem jemu – Kristu darováni. To je silnější motiv, silnější pravda, skutečnost, než to, že jsme se narodili našim pozemským otcům a matkám, Boží povolání, Boží vyvolení, Boží darování.

Jak si tedy stojí svět vůči Kristu? Co je to vlastně ve slovníku Janově svět? Cožpak jinde u Jana nečteme, že tento Ježíš Kristus je světlo světa, světlo pro svět, že je právě Spasitelem celého světa? To jistě ano a to zůstává. Ale svět a Kristus nejsou jedno a nikdy nebyli a nikdy nebudou. Svět – řecky kosmos – to je vždy Bohu a Kristu vzdálený a dokonce protivná, nepřátelská oblast. Kristus je v tom nejlepším slova smyslu řád, pořádek, zřetelné urovnání, pravda, pokoj, pravý vztah. Svět – kosmos, to je jen přizdobený chaos a nakonec lež, neřád, zmatek a nenávisť.

Kristus je Spasitelem světa, ale v tuto chvíli zde zanechává své učedníky, svůj sbor, ty, kteří mu náležejí, kteří mu byli darováni samým Bohem, a je nutné, aby se nerozplynuli, nesplynuli se světem, ale byli od něj rozeznatelní, vnitřně ve své oddělenosti od něj fungovali po vzoru Krista a jeho vztahu s Otcem, s Bohem ve vzájemných vztazích i ve vztahu k němu. Jakoby, se vši opatrností to říkám, suplovali Krista v době jeho nepřítomnosti na světě. I oni jsou tu pro svět a pro jeho spásu, i my jsme tu pro svět a jeho záchranu, ale jen tak, budeme-li jiní, než svět právě tak, jako sám Kristus byl jiný.

Svět po velikonocích – po oněch velikonocích, kdy Kristus zemřel na kříži a vstal, svět, ve kterém již fyzicky není a přesto se něco zásadního událo, něco nového, takže ti, my, které tu zanechal, mají proč zůstat jiní, být jiní, jít novou cestou.

Že je tu ohrožení chaosem světa, přizdobeným, přezdobeným chaosem světa? Inu je. Proto Kristus prosí o naši ochranu. Kraličtí napořád slovo „ochraňuj“ překládali slovem „ostříhej“. Upřímně řečeno, jak

dobré slovo, ač vím, že mu nepříliš rozumět a plete se s návštěvou holiče. Ale ostříhat je, promyslíme-li to, nejen ochránit, ale také zazní ono zkáznit, přistříhnout křídýlka.

Možná se vám to nepříliš líbí. Jenže, nazývám-li se křesťanem, tím, kdo Kristu náleží a shledal jsem v tom nejvyšší smysl svého bytí, pak prosím o jeho ostříhání, o jeho ochranu, která mne tam, kde se mu vzdaluji, k němu navrací, kde se uchyluji, také třeba kárá, kde konám špatně, svým ochranným soudem soudí. To je ono ochraňuje, střež, ostříhej. S Kristem prosme: Ostříhej nás!

Kristus, který sestoupil do světa a v něm se posvětil pro nás. To zásadní, co pro nás udělal, a co jsme si zvěstovali o velikonocích, co také pro svět udělal, je jeho oběť. To je to nejzazší, tím je posvěcen. V boji proti světu jakožto Bohu odcizenému zmatku a nepořádku vítězí tím, že se obětuje. A to je jeho posvěcení pro nás. To je naplnění toho, co čteme na začátku evangelia, že Slovo se stalo tělem.

A teď považte, že to jediné, čím jsme vyzbrojeni a odděleni a oddělováni od světa, chráněni světem, je jeho slovo. Naše oddělenost není daná naší vlastní kvalitou, naším nějakým vnějším oddělením se od světa, nestojí na nějakých rituálech, věčné instituci a nějakých zvláštních způsobech života. To vše může být a může být různé, ale jsou to jen a jen formy, vnější znamení, ne skutečné prostředky tohoto bytí mimo struktury světa, navzdory strukturám světa. Naše svatost – tato oddělenost Bohem pro Krista není také nic statického, nejde o žádný darovaný majetek. Nikoli! Naše oddělenost se děje jako stálý vztah, stálý tah ze světa, který činí zvěstované slovo, ze světa a od světa osvobozující Pravda.

To jsem nevymyslel já, to volně překládám myšlenky Rudolfa Bultmanna, a nevymyslel to ani on, ale jen rozvádí, co zde v této modlitbě za nás žádá na Bohu Kristus.

A zároveň – nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa, ale právě tak jako on jsme do světa vysláni, vysíláni. Právě tak jako on odděleni příliš zřejmě od světa ve světě jsme. Kristus je vertikálou jinak zcela horizontálnímu světu, i my máme být takovou vertikálou světu, zcela jinými, zcela ovšem nakonec nesmyslný svět smyslem naplňujícími.

Kristus svou obětí se posvětil za nás, abychom i my byli posvěceni. A tento Kristus se takto modlí, když odchází. A my zde zůstáváme. Jestliže dobře čtete tu modlitbu, pak vám z toho může vycházet jen jediné – že totiž jsme zde v této časnosti, v tomto státě zvaném Česká republika, v tomto městě Trutnově a jeho okolí na místě Kristově. A to je vážné, přátelé, protože jestliže na místě Kristově, pak v jeho stopách, pak s jeho znameními, s jeho úkolem a s jeho vítězstvím.

A jsem si vědom a jsme si vědomi, že jsme daleko od toho. A přitom by to bylo tolik potřeba.

Nekončím výzvou k nám. Končím výzvou k Pánu Bohu: Smiluj se, Pane, a vyslyš tuto modlitbu svého Syna a ostříhej nás, abychom byli tvými dětmi, abychom byli oním společenstvím odděleným od světa světu nesoucím spasení.

Ámen

Pořad bohoslužeb – Trutnov, 19. dubna 2020

SLYŠ

Pozdrav: Pokoj vám!

Introit: Díky a čest vzdejme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista, že pro jeho milosrdenství jsme mohli začít zcela nový život plný naděje, protože Ježíš vstal z mrtvých.

Píseň: 107

Modlitba: Bože, náš Otče a Pane! Zde jsme před tvým obličejem, tvůj lid, tvá církev. Dobře víme, že jsme lidem, který ti dělá málo cti, a že jsme církví, které bys právem mohl vytýkat, že ve svém celku i ve všech svých údech vždy znovu od tebe odstoupila. Ty jsi nás však ve svém velikém milosrdenství zavolał, a tak jsme přišli, abychom se k tobě modlili, tobě děkovali, tebe oslavovali, tak dobře či tak špatně, jak to dovedeme.

Bud' v tuto chvíli mezi námi! Odejmi z našeho mluvení i slyšení všechno, co je falešné, převrácené a nebezpečné, odejmi všechno rozptýlení, všechno nedorozumění i nudu. Otevři nám ústa i uši a osvět a občerství nás tak, abychom nemluvili a nenaslouchali naprázdno, ale abychom v Ježíši Kristu, jehož jsi nám poslal, byli činiteli tvého slova a tak lidmi, v nichž máš zalíbení. Amen. (Podle K. Bartha)

Čtení: J 20, 19 - 29

Píseň: 668

Kázání:

Píseň: 417

Ohlášky

Přímluva: Vzkříšený Pane, posvětil a oddělil jsi neděli jako den vítězství nad hříchem a smrtí. Dej, ať se spolu s tvou církví na tento den vždy znovu těšíme, ať se radujeme, že smíme oslavovat tvé vzkříšení.

Dej, ať zvěst tvého evangelia a modlitby spojují všechny křesťany po celém světě v jednotě víry, lásky i naděje.

Ať tvůj lid nepromarnuje tento den.

Ať naše hledání a přemýšlení v tvém slovu není marné a prázdné, bez účinku.

Ať se v tom všem přibližuje tvoje království; ať opuštění, nemocní, lkající jsou potěšeni, ať vzpurní a pyšní pokořeni, ať nepřátelé usmířeni.

Ať ti, kdo klesají pod tíží vin, poznají tvé odpuštění,' ať se těm, kteří nemají žádnou naději, otevrou nové obzory,' ať jsou všichni naplněni radostí,' ať se v shromážděních tvého lidu budují mosty dorozumění mezi církvemi a národy, po nichž by do světa přicházel pokoj a mír.

Kazatelům a presbyterům dej vědomí, že na světě není nic většího, nic radostnějšího a slavnějšího, než oslavovat tvé jméno.

Přidávej těch, kteří vyznají se žalmistou: Lepší jest den v síncích tvých než jinde tisíc.

Následuje tichá modlitba.

Podle Agendy ČCE)

MODLITBA PÁNĚ

Ve společenství tvé církve voláme k Otci tvému a Otci našemu: Otče náš, který jsi v nebesích ... (

Poslání: Zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.
Efezským 5,19-20

Požehnání: Požehnej tobě Hospodin, a ochraňuj tebe. Osvět' Hospodin tvář svou nad tebou, a buď' milostiv tobě. Obrat Hospodin tvář svou k tobě,a dej tobě pokoj

Píseň: 685